

**T. B. M. M. (S. Sayısı : 286)**

**İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 40 Arkadaşının Sigara, Tütün ve Tütün Mamullerinin Zararlı Alışkanlıklarından Koruma Kanunu Teklifi, Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin 6 Mayıs 1930 Gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumî Hıfzıssıhha Kanununa) Kimi Maddeler Eklenmesine İlişkin Yasa Önerisi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/189, 2/190, 2/193)**

*T.B.M.M. Anavatan Partisi*

*Grup Başkanlığı*

*Sayı : 11-89/54*

24 . 5 . 1989

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Sigara ve Benzeri Alışkanlıklardan Korunma Kanunu, başlıklı kanun teklifimizi gerekçesi ile ilişikte sunarız. 29.5.1989

Saygularımızla.

*Bülent Akarcalı*  
İstanbul

*Şadan Tuzcu*  
Rize

*Hayrettin Elmas*  
İstanbul

*Vehbi Dinçerler*  
Hatay

*M. Ali Doğuşlu*  
Bingöl

*Fethi Çelikbaş*  
Burdur

*Mehmet Keçeciler*  
Konya

*H. Aydın Arvası*  
Van

*Mehmet Yüzügüler*  
Aydın

*İsmail Dayı*  
Balıkesir

*Mehmet Akdemir*  
Gaziantep

*Reşit Ülker*  
İstanbul

*Ferruh İter*  
İstanbul

*Faik Tarımcıoğlu*  
Bitlis

*Temel Gündoğdu*  
İstanbul

*Hilmi Biçer*  
Sinop

*Adnan Tutkun*  
Amasya

*Mehmet Ali Bilici*  
Adana

*Ledin Barlas*  
Adana

*Sadettin Ağacık*  
Kastamonu

*Nihat Türker*  
Afyon

*Altan Kavak*  
İstanbul

*Hilmi Özen*  
İstanbul

*Beşir Çelebioğlu*  
Mardin

*Ali Pınarbaşı*  
Konya

*M. İrfan Başyazıcıoğlu*  
Kayseri

*Ziya Ercan*  
Konya

*Mehmet Şimşek*  
Konya

*Ercüment Konukman*  
İstanbul

*Aycan Çakıroğulları*  
Denizli

*Mustafa Namlı*  
Çorum

*H. Barlas Doğu*  
Ankara

*İlker Genlik*  
Çanakkale

*Talat İçöz*  
İstanbul

*Sabri Keskin*  
Kastamonu

*Mehmet Deliceoğlu*  
Adıyaman

*Reşit Daldal*  
Niğde

*Hamdi Özsoy*  
Afyon

*M. Necat Eldem*  
İstanbul

*Alpaslan Pehlivanlı*  
Ankara

*Necati Akıncı*  
Şanlıurfa

## G E R E K Ç E

Yakın zamana kadar zararları bilinmeyen tütün ve mamulleri, 50 yıldan beri önemli suçlamalara maruz kalmış ve son yıllarda gün ışığına çıkan ve kesinlik kazanan büyük tahribatı sebebiyle, bütün bir ilim dünyasının ve ciddi devlet yönetimlerinin de haklı bir mücadele konusu haline gelmiştir.

Şu anda bütün dünya ilim çevreleri ve uzmanlar, sigaranın sayısız ve korkunç zararları konusunda birleşmiş bulunmaktadır.

Bilhassa sigaranın kapalı yerlerde, sadece içene değil, etrafındakilere de büyük ölçüde (duruma göre % 40 ila % 80 oranında) verdiği zararın kesinleşmesi, içmeyen çoğunluk sebebiyle, bu mücadeleye daha ciddi boyutlar kazandırmış ve ülkeleri önemli tedbirler almaya mecbur etmiştir.

Tespit edebildiğimiz kadarı ile, sigaraya önemli tahditler getiren ülkeleri ve aldıkları önlemleri şöyle özetleyebiliriz :

İtalya, Bulgaristan, Fransa, Yeni Zelanda, Norveç, Belçika, Danimarka, İsveç, Finlandiya, İzlanda, Malta, Çekoslovakya, Polonya, Singapur, Japonya ve ABD'de sigaranın radyo ve televizyonda reklamları yasaktır. Yine bu ülkelerde 16 yaşından (Japonya'da 18, ABD ve Rusya'da 21 yaşından) küçüklerin sigara içmesi yasaklanmış olup son bir yıl içinde bu ülkelerden birçoğu kamuya ait kapalı yerlerde ve seyahat araçlarında sigara içilmesini yasal yoldan kısıtlamış ve cezai müeyyideler getirmişlerdir.

İtalya'da 1975 yılında çıkarılan bir kanunla kamu görevi yapılan her yerde sigara yasaklanmıştır.

Finlandiya'da 1981 yılında çıkarılan bir kanunla kamu görevi yapılan her yerde sigara yasaklanmıştır. Yine bu kanunla özel iş yerlerindeki personele, sigara içenler ve içmeyenler olarak ayrı bölümlerde çalıştırılmak mecburluğu getirilmiş ve bu yasağa uymayanlara bir yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Yunanistan'da Mayıs 1980 ayı içinde sigaraya karşı açılan kampanyanın bir bölümü olarak, ülkedeki bütün kapalı yerlerde sigara içilmesi yasaklanmıştır.

Belçika'da 1 Eylül 1987 tarihinde yürürlüğe giren bir kanunla halka açık, kapalı yerlerde sigara içilmesi yasaklandı. Devlete ve özel sektöre ait bütün kapalı yerler bu yasağa dahil edilmiş, yasağı ihlal edenlere 18 bin Belçika frangı (yaklaşık 500 bin TL.) para cezası da kanunun getirdiği kesin müeyyide olarak yürürlüğe girdi.

Avustralya'da daha önce kamuya ait kapalı yerlerde tatbiki konan sigara yasağı 1.1.1987'den itibaren iç hat uçak seferlerinde de uygulamaya konuldu.

Kanada, 2000 yılında sigaranın kullanılmayacağı bir ülke olabilmenin örnek çabaları içerisinde.

ABD'nin birçok eyaletlerinde ve S.S.C.B.'de 21 yaşından küçüklere sigara yasağı getirilmiştir. Bu arada Japonya ve Çin'de birçok tedbirler uygulamaya girmektedir.

Yeni bir uygulama da Suudi Arabistan'da başlatılmıştır. Uyuşturucu maddeler ile mücadele konusunda başarılı bir program izleyen Suudi Arabistan'ın Ekim 1987'den beri sigaraya karşı da ciddi tedbirlere yöneldiğini, bu cümleden olarak bütün devlet ve eğitim kurumlarında sigara yasaklanmıştır. Bu ülke resmî kurumlarda ve basında sigara reklamlarını daha önceleri yasaklamıştı.

ABD'de sigara içenler yüzünden, aynı yerde bulunan diğer kişiler için oluşan tehdidin büyüklüğü sebebiyle işverenlerin, işyerlerinde sigarayı kısıtlayıcı tedbirlere yönelmeleri sağlanmıştır.

New York Eyaleti, Amerikan tarihinin sigaraya karşı en acımasız yasalarından birini onaylamış ve kamuya açık bütün yerlerde sigara içilmesi yasaklanmıştır.

Yasağı çiğneyenler 500 dolardan başlayan para cezalarına çarptırılacak ve yasa beraberinde bazı hapis cezalarını da getirmektedir.

ABD'de sigara ile ilgili faaliyetler şöyle özetlenmektedir :

ABD'de 40 eyalet, kamuya açık yerlerde sigara içimini yasaklamıştır. 33 eyalette tren, otobüs ve tramvaylarda, 17 eyalette ise ofis ve işyerlerinde sigara içilmesi kısıtlanmıştır. Her işyeri, sigara içen personeline bu isteklerini yerine getirebilmeleri için belli mekânlar göstermek zorundadır. 50 kişiden fazla kapasitesi olan lokantalar, kapasitelerinin % 70'ine kadar olan bir bölümünü sigara içmeyenlere ayırmaktadır.

İngiltere'de sigara aleyhine açılan ve sürdürülen yoğun kampanyalar, bilhassa sigaranın kalp ve akciğer rahatsızlıklarındaki olumsuz etkilerinin kesinleşmesi sebebiyle, umulanın da üzerinde başarı sağlamıştır.

En yetkili uzmanlara göre ise, «Çevreyi kirleten maddelerin başında sigara gelmektedir.»

Konuyu kseiniğe ulaştıran yetkili uzman ve kurumların tespitlerinden birkaçı ay-  
nen şöyle :

«Solunum yollarını tıkayan hastalıklarda, hava kirliliği sigaranın yanında hiç ka-  
lır.»

Prof. Dr. Tuğrul Çavdar  
(Çapa Tıp Fak. Öğrt. Üyesi)

«İçindeki toksik maddeler sebebiyle, sigara dumanı, onu teneffüs eden içmeyen-  
lere de % 76'ya kadar aynı zararı yapar.»

Prof. Dr. Seyhan Çelikoğlu  
(Cerrahpaşa Tıp Fak. Öğrt. Üyesi)

«Sigara içen kimşe, bu dumanı teneffüs etmek zorunda kalan diğer kişileri de  
% 40 ila % 80 oranında zehirlemektedir.»

W H O  
(Dünya Sağlık Teşkilatı Bildirisi)

Sigara içenle, sigara dumanı ile kirlenmiş havayı teneffüs eden arasında gördüğü zarar bakımından çok az fark vardır. İçene zarar yüzde yüz ise, sigara içilen yerde durana bu zarar % 70 veya % 80 nispetindedir.

Prof. Dr. Münip Yeğin  
Atatürk Ü. Öğretim Üyesi

Amerika'da Worldwatch Enstitüsü tarafından yayınlanan bir raporda, Amerika'da her yıl 5 bin kişinin başkalarının içtikleri sigara dumanı nedeniyle kansere yakalanarak yaşamlarını yitirdikleri belirtildi.

Prof. Dr. Fred Plum  
(New York Hospital ve Cornell Tıp  
Fak. Nöroloji Böl. Bşk.)

Ayrıca Anayasamızın 58 inci maddesi, Devletin; gençlerimizi alkol, uyuşturucu, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korumasını ve bu yolda gerekli tedbirleri almasını amirdir.

Dünya Sağlık Teşkilatı (WHO)'nın sigarayı uyuşturucular arasında zikretmesi, yetkili uzman ve kuruluşların sigarayı «önlenmesi mümkün olan ölümlerin baş sebebi» olarak kabul ve ifade etmesi, keza sigaranın uyuşturucu niteliği taşıması, kötü ve zararlı alışkanlıkların da başında bulunması hasebiyle yine Devletin anayasal bir görevi ve önemli bir mücadele konusudur.

Bu durumda sigara :

- a) Çevre kirliliğinin en toksik maddesi ve önde gelen sebebi olarak.
- b) Kullananların sağlığına sayısız zararlar veren uyuşturucu niteliğinde bir zehir olarak,
- c) Ülke geleceğini ellerine vereceğimiz gençlerimizi korkunç boyutlarda tehdit eden bir alışkanlık olarak,
- d) Yine kendisinden daha korkunç uyduları olan alkol ve beyaz zehirlere de zaman zaman öncülük eden bir ölüm klavuzu olarak, şüphesiz önce Devletin ve hemen yanında vatandaşın, keza bütün kurum ve kuruluşların mücadele edeceği konuların başında yer almaktadır.

## MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile kanunun amacı belirlenmektedir.

Madde 2. — Genel zabıtaya ve devlet ile ilgili kişilere bazı görev ve sorumluluklar yüklenmektedir.

Madde 3. — Tedavi olmak bir haktır. Bir yandan tedavi olmayı istemek öte yandan bu yerlerde sigara içmeye göz yummak kadar birbirine ters düşen uygulamalar olmaz. Dolayısıyla asgari bir sağlık ihtiyacı olarak tedavi ve sağlık amaçlı her yerde tahsis edilecek olan yerler dışında sigara içimi yasaklanmıştır.

Çocuklarımız hayatta en değerli varlıklarımızdır. Bir yandan onları okutmak için bunca fedakârlık yaparken, buldukları ortamda sigara içilmesine müsamaha edilemez.

Çocuklarımızı ve gençlerimizi korumak en önemli görevimizdir. Bunun için eğitim - öğretim yapılan yerler ile kurs, seminer mahalleri ve özel dersaneler de dahil olmak üzere benzeri yerlerde de tahsis edilecek olan yerler dışında sigara içimi yasaklanmaktadır.

Ayrıca kültür amaçlı kütüphaneler, sinema ve tiyatrolar, spor salonları ile hava ve deniz limanları ve tren istasyonlarının bekleme salonları ve benzeri yerler ile toplu taşımacılık yapılan nakil vasıtalarında aynı şekilde yasak getirilmektedir.

Madde 4. — Zararlı bir malın reklamını yapmak önce mantığa ve ahlaka aykırıdır. Gelişmiş bütün ülkelerde sigara reklamı ya yasaklanmış, ya da kendiliğinden kalkmıştır.

Ayrıca ülkemizde reklam kampanyalarını yalnız yabancı sigara şirketlerinin yapıp, tekelin yapamaması her geçen gün yabancı sigaraların Türk sigara pazarından daha büyük pay kaparak Türk tütününe darbe vurmalarına yol açmaktadır.

Sigara içme alışkanlığı o paketi başkası için olsa da satın almakla başlar.

Teşhir bir çeşit reklam olduğu için sigaranın, tütün ve tütün mamullerinin teşhiri, sergilenmesi, tanıtımı ve özendirme kampanyaları yasaklanmıştır.

Madde 5. — Bu madde ile idarî cezalar öngörülmektedir.

Madde 6. — Bu madde ile adli cezalar öngörülmektedir.

Madde 7. — İdarî para cezalarının tahsilinde ve takibinde uygulanacak esas ve usuller ile genel zabıtaya mensup kişilerin bu Kanuna göre düzenleyecekleri tutanaklar hakkında yapılacak işlemler, yetki sınırları, koordinasyon ve iş birliği esaslarının İçişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken bir yönetmelik çıkarılacağı bu madde ile düzenlenmiştir.

Madde 8. ve 9. — Yürürlük ve yürütmедir.

*Sosyaldemokrat Halkçı Parti*  
*Grup Başkanlığı*  
*T.B.M.M.*  
*Sayı : 79*  
*Tarih : 31.5.1989*

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

10 . 5 . 1989  
Cüneyt Canver  
Adana Milletvekili

### GEREKÇE

Bir sigara paketini elinize aldığınızda paketin üzerinde «**DIKKAT SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR**» yazısını okursunuz. Aslında bu yazı kara mizahtır. Sigarayı üreten ithal eden tekelden piyasaya süren devlet kendi suçluluğunu bir nebze azaltmak, vatandaşlarına sattığı zehirin yarattığı vicdan sızısını bir ölçüde dindirmek için, hiç olmazsa sigara paketinin üstüne gerçeği yazmak gereksinimini duymuştur.

Evet, sigara sağlığa zararlıdır. Üstelik sağlığa zararlı olduğu varsayılan bir madde olmayıp sağlığa verdiği zarar yıllardan beri tıp otoritelerince kanıtlanmıştır. Sigara, içindeki nikotin ve katran maddesi ile vücudun içini ve dışını harap etmektedir. Katranlaşmış akciğerler, yoğunlaşmış akışı zorlanmış kan, kalp ve damar hastalıkları, öksürük, nefes darlığı, sararan dişler, parmaklar ve çağımızın korkunç hastalıklarından akciğer kanserinin zararı sigara.

Sigara herkesin sağlığa zararlı olduğu konusunda görüş ve düşünce birliği içerisinde olduğu bir nesne. Buna rağmen sigara günlük yaşamın hatta sanatın ayrılmaz bir parçası. Çok gereklmiş gibi bir çok yerli ve yabancı dizide, filmde, tiyatrodan dertlenen ya da keyiflenen aktörün çınlayan sesi «Yak bir sigara kül olsun dertlerin» küçüçük çocukların, gençlerin, yaşlıların kulaklarında çınlayan cümle, bilinç altına kazınmış öneri. «Yak bir sigara dertlerini unutursun ya da hadi, bu mutlu günün şerefine birer sigara içelim.» İş bu hale gelince doğal olarak toplumda sigaraya karşı büyük bir ilgi, içmeye özenme duygusu önce gizliден gizliye sonra açık açık ortaya çıkmakta. Bu beyin yıkama günümüzde öyle boyutlara varmakta ki ürkmemek, dehşete düşmemek mümkün değil. Filmlerde her tarafı kan içinde asker ya da başka biri son nefesini vermeden önce arkadaşından bir sigara istiyor. Sanki ölümden önce yapılması gereken son iş istenmesi gereken son istek sigaradır. Bu böyle olunca yani gizli gizli, açık açık insanlar sigara içmeye özendirilirse okul tuvaletlerinden, öğrenci yatakhanelerine, sinema, tiyatro kulislerinden, otobüslere, uçaklara, trenlere toplanırlara kadar her yerde sigara içilir ki nitekim içilmektedir. Sanki sigara içmek asıl, içmemek istisna hatta ayıp, sanki bu dünya sigara içenlerin dünyası. Üstelik toplum olarak birbirimize sigara yani zehir ikram etmeyi alicenaplık kabul eden bir toplum haline gelmişiz.

Her yerde sigara reklamı, bakkalarda, süpermarketlerde, binaların yan duvarlarında, şehrin en işlek caddelerindeki reklam panolarında, toplam araçlarında hatta spor alanlarında sigara reklamı. Sınırsız bir reklam özgürlüğü. Bakkala ekmek alması için gönderdiğimiz küçük çocuğumuzun karşısında atının üstünde sigara içen bir kovboy reklamı ve kovboy olmaya özenen çocuğumuzu düşününüz. Mutlaka ağzına sigara da koyacaktır. Çünkü sigara ona göre olmak istediğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Hiç bir alt yapısı olmayan en uzak bir yöremizi düşünün, orada bile bambaşka bir dünyayı anlatan sigara reklamlarına rastlarsınız. Çamurlu sokaklar ama sigara reklamlarında New York'ta mavi geceler, bir çelişki bir zavallılık sürüp gidiyor.

Hükümet olayın korkunçluğunun bir nebze farkında ama sigara tekelleri bastırınca «SİGARAYI BIRAK YAŞAMAYA BAK» kampanyaları yarım kalıyor. Uçakta sigara içmek yasak ama diğer yandan her türlü reklam her yerde serbest. Üs telik reklamı yapılan yerli sigara da hemen hemen yok, hepsi yabancı, içinde hangi maddelerin olup olmadığını bilmediğimiz yüzbir çeşit sigara.

Yabancı sigara reklamlarının hedefi, bir yandan toplumu yabancı sigara içmeye alıştırmak, özendirmek diğer yandan sabaha karşı tütün toplayan tütün üreticisini yok etmek.

Oysa tüm uygar ülkelerde sigara reklamları derece derece sınırlanmakta. Her devlet kendi halkının sağlığını, ekonomik çıkarlarının üstünde tutmak için çaba sarfetmekte. Sağlık eski bakanı Sayın Akarcalı'nın ciddi ancak uzun sürmeyen bir dizi gayretinden başka bu hükümet döneminde ciddi hiç bir çaba yok. Toplum bu konuda sürekli bilinçlendirilme içerisinde değil. Devlet toplumu korumuyor. Âdetâ yabancı sigara tekellerinin sömürüstüne terk edilmiş bir topluluk gibiyiz. Tüm uygar ülkelerde sigara içimi azalmakta. Çünkü o ülkelerde toplum sağlığını koruma bilincine ulaşmış durumda. Yabancı sigara tekelleri bu nedenle sağlığını koruma bilincine halkını koruma duygusuna ulaşmış devletlerin, halkların peşinde. İşte bu nedenlerle yabancı sigara tekelleri için Türkiye ciddi ve bakir bir pazar.

Bu gidişe dur demek, uzun sağlıklı yaşamak için sigara tüketimini kamçılayan ve alabildiğine yaygın sigara reklamlarını sınırlandırmak ve toplumu sağlığını koruma bilincine ulaştırmak için alınması gereken bir dizi önlem paketinin birinci halkasını Yüce Meclise sunmanın onuru ve huzuru içerisinde bu yasa teklifini hazırlamış bulunmaktayız.



ADANA MİLLETVEKİLİ CÜNEYT CANVER'İN TEKLİFİ

1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında  
Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

«EK MADDE 2. — Tütün ve tütün mamullerinin reklamının yapılması yasaktır».

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçen dönem Yüce Meclise sunduğumuz «Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin» 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumî Hıfzıssıhha Kanununa) kimi maddeler eklenmesine ilişkin yasa önerisini içtüzüğün 78 inci maddesi gereğince yeniliyorum.

Saygılarımla.

5 . 6 . 1989

Reşit Ülker

İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

«Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin» 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumî Hıfzıssıhha Kanununa) kimi maddeler eklenmesine ilişkin yasa önerimiz gerekçeleri ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımızla.

7 . 3 . 1986

Reşit Ülker

İstanbul

S. Hüsamettin Karahan

Edirne

Yılmaz Hastürk

İstanbul

Hüseyin Aydemir

İzmir

Günseli Özkaya

İstanbul

«Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin» 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumî Hıfzıssıhha Kanununa) kimi maddeler eklenmesine ilişkin yasa önerisi.

## GENEL GEREKÇE

Anayasamız 56 ncı maddesinde Sağlık hakkını benimsemiştir. «Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşamak hakkına sahiptir». Anayasamız, «Gençliğin Korunması başlıklı» 58 inci maddesinde de,

«Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerle, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır» demektedir.

Son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalar sigaranın büyük zararlarını çok açık ve kesin bir biçimde ortaya koymuştur.

Sigara kanser, kronik kalp hastalıkları yapmaktadır.

Sigara içenlerin damarlarındaki kan daha çabuk pıhtılaşarak tıkanmalara, sakatlanmalara ve ölümlere neden olmaktadır.

Sigara içen gebe kadınlarda ölü doğum olayı binde 50 iken, sigara içmeyenlerde binde 17'dir.

Tütünün nikotini ve katronu azaltılmış bile olsa sağlık üzerinde olumsuz etki yapmaktadır.

Tütün katranında bulunan betanaphthylamine, sidik ve safra kesesinde kansere neden olmaktadır.

Başta akciğer (% 90), karaciğer, böbrek, sidik kesesi, prostat (kadınlarda yumurtalık ve meme), dudak, ağız, gırtlak, yutak, yemek borusu, kalın bağırsak kanserine, mide, 12 parmak bağırsağı ülserine neden olmakta, 10 sigara içen bir kişinin vücudunda 250 mg. C vitaminin tümü yok olmaktadır. Sigara cinsel isteği azalttığı, hatta öldürdüğü, erkeklerde kısırlığa neden olduğu, sigara içen annelerin çocuklarının hem zekâ, hem de beden açısından geç geliştikleri, gırtlak kanserlerinin % 99'una sigara tiryakiliğinin sebep olduğu bilinmektedir. Öte yandan sigara alışkanlığı olmayanların uyuşturucuya başlama oranlarının çok düşük olduğu, sigaranın uyuşturucu maddelere ilk basamak olduğu açıklanmaktadır.

Yukarıda saydıklarımız sigara içenlerle ilgilidir. Sigara içmeyenlerin sigara dumanı ile de sağlıklarının çok büyük ölçüde bozulduğu son yıllarda yapılan araştırmalarla ortaya çıkmıştır.

«Sigara içen bir kimse, bu dumanı teneffüs etmek zorunda kalan diğer kişileri de % 40 ilâ % 80 oranında zehirlemektedir» (Dünya Sağlık Örgütü Bildirisi)

«Sigara içilen yerdeki içmeyenler % 6 - % 12 daha az oksijen almaktadırlar.»

«Sigara içmediği halde, içilen yerde bulunan kimselerin kanser olma olasılığı, içenlere oranla en az % 40'dır.»

«Yapılan bir araştırma sonucunda, bir ailede sigara içenlerin, içmeyenlere de aynı tehlikeyi yansıtarak ciddi boyutlu bir tehdit oluşturduğunu ortaya koymuştur.»

Sigara içmeyenler için sigara dumanı filtreden geçmediği için daha tehlikeli olduğu ve bir sigaranın dumanının % 75'i odaya dağıldığı saptanmıştır.

Kahve ocakçıları, garsonlar, gece kulübünde çalışanlar, hiç sigara içmeseler dahi 20 yılda sigara içenler gibi kansere yakalanmak olasılığı içine girmektedirler.

Bir araştırmada sigara içenler bir odaya, sigara içmeyenler sigara dumanı olan bir odaya konmuştur. Deney sonunda her iki odadakilerin kanlarındaki nikotin, karbonmonoksit, zift ve öteki nesnelere hemen hemen aynı oranda bulunmuştur.

Almanya'da bir kadının akciğer kanserinden ölmesi üzerine kocası, «eşinin hiç sigara içmediğini» belirterek çalıştığı devlet dairesine karşı dava açmış ve 4 milyon mark tazminat almıştır.

Hükümet, tazminatı ödedikten sonra bu konuda bir araştırma yapmış, devlet dairelerinde sigara içmeyenlerin, sigara içenler yüzünden kansere yakalanmalarını önlemek üzere, devlet dairelerinde sigara içiminin yasaklanması kararını almıştır. İçen memurlar ancak okullardaki gibi teneffüse çıkıp sigara iebileceklerdir.

Kanserden ölen Aktör Yul Brynner - ölümünden önce doldurduğu ses bandında tüm dünyayı, «lütfen sigara içmeyin, eğer ben de imeseydim, size bu kanserli sesimle seslenmeyecektim.» diyerek bizleri uyararak gereğini duymuştur.

İngiltere'de genel yerlerde sigara yasaklanmıştır. şimdi de lokantalar sigara içimini yasaklamaya başlamışlardır. İngiltere'de sendikalar toplu sözleşmelere sigara içilmesiyle ilgili sigara içenlerin odalarının ayrılması gibi hükümler koymaktadırlar.

Amerika'da Cincinnati Kenti Belediye sınırları içerisinde kamuya açık kapalı yerlerde sigara içilmesini yasaklamış yasağa karşı sigara içenlere ilk kez 100 dolar para cezası yinelenmesi durumunda ise 9 ay hapis cezası vermeyi kararlaştırmıştır.

Her yıl 1 milyon kişinin sigara yüzünden öldüğu saptanmıştır.

Batıda açılan kampanyalar sonucunda Amerika'da, Fransa'da, İngiltere'de ve diğer ülkelerde sigara tüketimi azalmıştır. Buna karşılık 1970 - 80 arasında Konya'da % 32, Latin Amerika'da % 84, Türkiye'de % 6, tütün tüketimi artmıştır.

Ülkemizde 1984 yılında 810 milyar, 1985'te ise 1 trilyon 12 milyar TL. ödenmiştir. Kaçak girenler bu sayı içinde değildir. Gene 1984'te 62 milyon kg. tüketim, 1985'te 63.4 milyon kg. ıkmıştır. Liselerimizde sigara kullanan gençlerin sayısı % 60 ile % 90 arasında olduğu bildirilmektedir. Sigaraya başlama yaşı ise 12 -14 olarak açıklanmaktadır.

Bu durumda sigaraya karşı güçlü, bilinçli, kararlı hükümet tutumu ve kamuoyu desteği olmadığında 8 - 10 yıl sonra ülkemizin başına önlenmesi olanaksız kamu sağlığı sorunu çıkaracağı ifade edilmektedir.

İçin umut veren yanı başta Sayın Cumhurbaşkanımızın önemle konuya eğilimleridir. Sayın Başbakanın da buna katılmaları, bilim adamlarının uzmanların, basının, TRT'nin, Yeşilay Derneğinin, sigara içmeyenler derneğinin ve diğerlerinin abalaları bazı somut önlemlerle değerlendirilmeliydi. Bu yasa önerimiz bu amaçla hazırlanmıştır. Kuşkusuz yasa önerisine en iyi biçimi Yüce Meclis verecektir.

Maddeler gerekçe verilmesine ihtiyaç duyurmıyacak kadar açıktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ REŞİT ÜLKER'İN TEKLİFİ

«Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin» 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumi Hıfzıssıhha Kanununa) Kimi Maddeler Eklenmesine İlişkin Yasa Önerisi.

MADDE 1. — 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umumi Hıfzıssıhha Kanununa) sigaranın zararlarını önlemek için aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Kamuya ait kapalı yerlerde, ulaşım araçlarında sigara içmeyenlerin sağlıklı yaşama haklarını korumak üzere sigara içilmesi yasaktır. Buralarda herkesin kolaylıkla görebileceği biçimde «sigara içilmez» levhaları asılır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yukarıda fıkradaki yerlerde sigara içme yasasının nasıl uygulanacağını belirtmeye yetkili olduğu gibi, herkese açık, toplu olarak bulunan eğlence, dinlenme ve diğer benzer yerlerde de sağlığı koruyucu önlemler almaya yetkilidir.

EK MADDE 2. — TRT, yayınlarında sigara içmeyi özendirici yayınlar yapmaktan sakınır, sigaranın sağlığa zararlarını anlatan yayınlar yapar.

Sigara paketleri üzerine sigaranın sağlığa çok zararlı olduğu büyük harflerle yazılması zorunludur.

EK MADDE 3. — Sigara içme yasağı olan yerlerde sigara içenlere ve Sağlık Bakanlığının aldığı önlemlere uymayanlara, 1 000 TL.'den 5 000 TL.'ya kadar hafif para cezası kesilir. Bu kişiler aynı suçu işlerlerse, 5 000 TL.'den 25 000 TL.'ya kadar cezaya çarptırılırlar. Cezaların % 20'si cezayı yazan görevlilere verilir.

EK MADDE 4. — Bu Yasanın uygulanmasını gösteren yönetmelik yasanın yürürlüğe girmesinden başlayarak 3 ay içinde çıkarılır.

MADDE 2. — Bu Yasa yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Yasayı Bakanlar Kurulu yürütür.

**Adalet Komisyonu Raporu**

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Adalet Komisyonu*

14.6.1989

*Esas No. : 2/189, 2/190, 2/193*

*Karar No. : 56*

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 40 Arkadaşının; Sigara, Tütün ve Tütün Mamüllerinin Zararlı Alışkanlıklarından Koruma Kanunu Teklifi, Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in; 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in; «Sigaranın Zararlarının Önlenmesi İçin» 6 Mayıs 1930 gün ve 1593 Sayılı Genel Sağlık Yasasına (Umum Hıfzıssıhha Kanununa) Kimi Maddeler Eklennesine İlişkin Yasa Teklifleri birleştirilmek ve daha kapsamlı olması nedeni ile Bülent Akarcalı'nın teklifi esas alınmak suretiyle, Adalet, Maliye ve Gümrük, Sağlık Bakanlıkları, TRT ve Yeşilay Cemiyeti Başkanlığı temsilcilerinin ve teklif sahiplerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca ince-nip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve maddeler üzerinde yapılan ilave ve değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

1. «Tütün ve tütün mamülleri» ibaresinin sigarayı da kapsadığı düşünülerek teklifin başlığında yer alan «sigara» kelimesi kaldırılmak suretiyle teklif başlığı yeniden düzenlenmiştir.

2. Teklifin «Amaç» başlıklı 1 inci maddesi başlığa paralel şekilde düzeltilmiştir.

3. Teklifin 3 üncü maddesi başlığı da değiştirilmek ve ikinci fıkrası metinden çıkarılarak yeni bir ikinci fıkra eklemek suretiyle yeniden düzenlenmiş ve 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

4. Teklifin «Yasaklar» başlıklı 4 üncü maddesinin (b) ve (c) bentleri metinden çıkarılmış ve madde «Diğer yasaklar» başlığında tek fıkra şeklinde 3 üncü madde olarak düzenlenmiştir.

5. Teklifin «Görev ve sorumluluk» başlıklı 2 nci maddesinin iki, üç ve dördüncü fıkraları «Uyarılar» başlığı altında üç fıkra halinde 4 üncü madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

6. Teklifin 2 nci maddesinin birinci fıkrası «Görev ve sorumluluk» başlığı altında üç fıkra halinde düzenlenmiş ve 5 inci madde olarak kabul edilmiştir.

7. Teklifin «İdarî cezalar» başlıklı 5 inci maddesi «İdarî ceza» başlığı altında yeniden düzenlenerek 6 nci madde olarak kabul edilmiştir.

8. Teklifin «Adli cezalar» başlıklı 6 ncı maddesi birinci fıkrasındaki para cezasının yukarı haddi de tespit edilmek suretiyle düzenlenmiş ve 7 nci madde olarak kabul edilmiştir.

9. Teklifin «Yönetmelik» başlıklı 7 nci maddesi çıkarılacak yönetmeliğe Kanunun yayımından itibaren 3 aylık süre tanınmak suretiyle yeniden düzenlenmiş ve 8 inci madde olarak kabul edilmiştir.

10. Teklifin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartlar aranmaksızın Bu Kanunun yayımı tarihinden önce Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ve tütün mamullerinin altı ay süreyle satışına izin veren Geçici 1 inci madde ile 2 nci maddenin ikinci fıkrası, 3 üncü madde ve 4 üncü maddenin birinci fıkrası gereği yapılacak işlerin Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde yerine getirileceğine ilişkin Geçici 2 nci madde teklif metnine eklenmiştir.

11. Teklifin «Yürürlük» başlıklı 8 inci maddesi 9 uncu, «Yürütme» başlıklı 9 uncu maddesi 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan  
*Alpaslan Pehlivanlı*  
Ankara

Başkanvekili  
*İhsan Nuri Topkaya*  
Ordu  
TRT’ye süre verilmesine ve  
cezalara muhalifim

Sözcü  
*A. Reyhan Sakallıoğlu*  
Sakarya  
Muhalefet görüşüm eklidir

Kâtip  
*Gökhan Maraş*  
Kırşehir

Üye  
*Ledin Barlas*  
Adana

Üye  
*Kâmil Ateşoğulları*  
Ankara

Üye  
*Hasan Tanrıöver*  
Gaziantep

Üye  
*Ali Haydar Erdoğan*  
İstanbul

Üye  
*Aytekin Kotil*  
İstanbul

Üye  
*Ahmet Ersin*  
İzmir

Üye  
*Sadettin Ağacık*  
Kastamonu  
Cezalara Muhalifim

Üye  
*Yılmaz Altuğ*  
Sivas

Üye  
*Eyüp Cenap Gülpınar*  
Şanlıurfa  
Cezalara muhalifim sadece reklamlara  
verilecek cezalara muhalif değilim

### MUHALEFET GEREKÇESİ

Tütün ve tütün mamulleri içiminin sağlığa zarar verdiği kuşkusuzdur. Tütün ve tütün mamulleri içimine alışkanlık toplumda asır boyu devam edegelmiştir. Bu alışkanlıktan kurtulmanın ceza ile değil eğitimle mümkün olacağı kanaatindeyim. «Sağlığa zararlılık» şuurunun yaratılması etkin propaganda araçlarıyla ve eğitimle başarıya ve neticeye ulaştırılır. Ceza ve yasak, maddeyi daha cazip hale getirir. İnsan hak ve hürriyetlerinin alabildiğine söz konusu olduğu bu günlerde kolluk kuvvetleriyle, zabıta, trafik polisiyle tiryaki vatandaşı karşı karşıya bırakacak olan bu tür zorlama ve müeyyideler ferdi huzursuz eder. Bu nedenlerle teklifin ceza getiren 5, 6 ve 7 nci maddelerine karşıyım.

*Ayhan Sakallıoğlu*  
Sakarya

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT AKARCALI VE 40 ARKADAŞININ  
TEKLİFİ

**Sigara, Tütün ve Tütün Mamüllerinin Zararlı Alışkanlıklarından Koruma Kanunu  
Teklifi**

*Amaç*

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; kişileri, her ne şekil ve surette olursa olsun sigara, tütün ve tütün mamülleri alışkanlıklarını özendirici reklâm, tanıtım, teşvik ve kampanyasından koruyucu tertip ve tedbirler almaktır.

*Görev ve sorumluluk*

MADDE 2. — Bu Kanuna göre sigara, tütün ve tütün mamülleri içiminin yasaklandığı yerlerde bu fiile aykırı hareket edenler hakkında kolluk kuvvetleri (polis, bekçi, belediye zabıtası) şikâyet üzerine ya da kendiliğinden duruma müdahale etmekle yükümlüdürler.

Sigara, tütün ve tütün mamülleri içilmesinin yasaklandığı yerlerde, sigara içme yasağına ait uyarılar asgari 10 (on) santimetrelik puntolarla herkes tarafından görünebilir yerlere asılır veya yazılır. Bu işlemlerden ilgili yerin amiri durumundaki kişi ve kişiler sorumludurlar.

(Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ayda asgari 30 (otuz) dakikayı sigara, tütün ve tütün mamülleri zararlı alışkanlıkları konusunda vatandaşı uyuracak yayınlar yapmakla görevlidir.

Türkiye'de üretilen ya da ithal edilen her sigara, tütün ve tütün mamülleri paketinin üzerine bir santimetre boyundaki puntolarla Sağlığa Zararlıdır, Ölüme Yol Açar ibaresi konur. Bu ibare gayet net görünür ve rahat okunur bir şekilde paket üzerinde yer alır. Bu ibareyi taşımayan sigara, tütün ve tütün mamülleri ithal edilemez ve toptan ya da perakende satışa çıkarılamaz.

*Sigara içilmesi yasaklanan yerler*

MADDE 3. — Sağlık, eğitim - öğretim ve kültür hizmeti veren yerler ile spor salonlarında ve toplu taşımacılık yapılan her türlü nakil vasıtaları ve bunların bekleme salonlarında tahsis edilecek olan yerler dışında sigara, tütün ve tütün mamülleri içilemez.

Resmî kurum ve kuruluşlarda da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

*Yasaklar*

MADDE 4. — Sigara, tütün ve tütün mamüllerinin;

a) İsim, marka veya alâmetler kullanılarak her ne şekil ve surette olursa olsun reklâmının, tanıtımının, teşvikinin veya özendirme kampanyasının düzenlenmesi veya yapılması,

b) 18 yaşından küçüklere satılması,

c) Vitrinlerde teşhir edilmesi veya sergilenmesi,

Yasaktır.



## ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

### **Tütün ve Tütün Mamüllerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi**

#### *Amaç*

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, kişileri tütün ve tütün mamüllerinin zararlarından, bunların alışkanlıklarını özendirici reklam, tanıtma ve teşvik kampanyalarından koruyucu tertip ve tedbirler almaktır.

#### *Tütün ve tütün mamüllerinin içilmesi yasaklanan yerler,*

MADDE 2. — Sağlık, eğitim - öğretim ve kültür hizmeti veren yerler ile kapalı spor salonlarında ve toplu taşımacılık yapılan her türlü nakil vasıtaları ve bunların bekleme salonlarında tütün ve tütün mamülleri içilemez.

Bu gibi mahallerde tütün ve tütün mamüllerinin içilebilmesi için ayrı yerler tahsis edilir.

#### *Diğer yasaklar*

MADDE 3. — Tütün ve tütün mamüllerinin isim, marka veya alametler kullanılarak her ne suretle olursa olsun reklam veya tanıtımının yapılması veya bunların istimalini teşvik veya özendirici kampanyaların düzenlenmesi yasaktır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT AKARCALI VE 40 ARKADAŞININ  
TEKLİFİ

*İdari cezalar*

MADDE 5. — Bu Kanunun 3 üncü maddesine aykırı hareket edenlere 10 000,— TL. para cezası verilir. Bu cezalar ilgili kolluk kuvvetleri tarafından verilir. Bu cezalarla ilgili kararlar, ilgililere usulüne göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç 7 gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen yerlerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerine aykırı hareket edenlerin tekel ruhsatları 6 ay süre ile, tekerrürü halinde ise kesin olarak iptal edilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

*Uyarılar*

MADDE 4. — Tütün ve tütün mamülleri içilmesinin yasaklandığı yerlerde, buna dair uyarılar asgari on santimetrelik puntolarla herkes tarafından görülebilir yerlere asılır veya yazılır. Bu uyarıların yapılmasından ilgili yerlerin yetkili veya amiri durumundaki kişi veya kişiler sorumludur.

Türkiye'de üretilen veya ithal edilen tütün ve tütün mamülleri paketinin üzerine açıkça görülebilir ve rahatça okunabilir şekilde bir santimetre boyundaki puntolarla, «Sağlığa Zararlıdır» ibaresi konulur. Bu nitelikteki ibareyi taşımayan tütün ve tütün mamülleri ithal edilemez ve satışa çıkarılamaz.

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ayda en az otuz dakika tütün ve tütün mamülleri alışkanlığının zararları konusunda uyarıcı ve eğitici mahiyette yayınlar yapmak zorundadır.

*Görev ve sorumluluk*

MADDE 5. — Bu Kanuna göre, tütün ve tütün mamülleri içiminin yasaklandığı yerlerde buna aykırı hareket edenler hakkında kolluk kuvvetleri ile trafik ve belediye zabıtası, şikâyet üzerine veya kendiliğinden işlem yapmakla yükümlüdürler.

Kolluk kuvvetleri ile trafik ve belediye zabıtası, bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık halinde para cezası tutanağı; 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 3 üncü maddesine aykırılık halinde suç tutanağı düzenlerler.

Yargı yetkisine giren suçlarla ilgili suç tutanağının bir sureti doğrudan yetkili sulh ceza mahkemesine, para cezası tutanağının bir sureti ise ilgili malsandığına yedi iş günü içinde gönderilir.

*İdari ceza*

MADDE 6. — Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere onbin lira para cezası verilir.

Para cezası tutanağı düzenlenen para cezaları, Maliye ve Gümrük Bakanlığının sayman mutemetlerine veya malsandıklarına ödenebileceği gibi banka veya PTT aracılığı ile de ödenebilir. Para cezalarını tahsil eden banka, PTT ve sayman mutemetleri, tutanağın düzenlendiği yerin ilgili malsandığına bilgi vermek zorundadır. Banka ve PTT ile yapılan ödemelerde paranın bankaya yatırıldığı veya postaya verildiği tarih ödeme tarihi sayılır.

Süresinde ödenmeyen para cezaları için 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

İdari para cezalarına karşı muttali olduğu tarihten itibaren yedi gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz cezanın infazını durdurmaz. İtiraz, evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ BÜLENT AKARCALI VE 40 ARKADAŞININ  
TEKLİFİ

*Adli cezalar*

**MADDE 6. — Bu Kanunun;**

2 nci maddesinin 2 nci fıkrasına aykırı hareket edenlere 100 000,— TL.,

4 üncü maddesinin (a) bendine aykırı hareket edenlere 2 milyon liradan on milyona kadar,

Para cezası hükmolunur. Suçun tekrerrüri halinde cezanın azamî haddi uygulanır.

*Yönetmelik*

**MADDE 7. —** Para cezalarının tahsilinde ve takibinde uygulanacak esas ve usuller ile kullanılacak makbuzun, suç ve ceza tutanağının şekli ve kullanma esasları ile genel zabıtaya mensup kişilerin bu Kanuna göre düzenleyecekleri tutanaklar hakkında yapılacak işlemler, yetki sınırları, koordinasyon ve işbirliği esasları İçişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

Makbuz ve tutanaklar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bastırılır ve ilgili yerlere dağıtımı sağlanır.

*Yürürlük*

**MADDE 8. —** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme*

**MADDE 9. —** Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

*Adli cezalar*

MADDE 7. — Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yüzbin liradan beşyüz bin liraya kadar,

b) 3 üncü maddesine aykırı hareket edenlere iki milyon liradan on milyon liraya kadar,

Ağır para cezası verilir.

Tekerrür halinde cezanın yukarı haddine hükmolunur.

*Yönetmelik*

MADDE 8. — Para cezalarının tahsilinde ve takibinde uygulanacak esas ve usuller ile kullanılacak suç ve ceza tutanağının şekli ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usuller Kanunun yayımından itibaren üç ay içinde İçişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken çıkarılacak Yönetmelikte gösterilir.

Tutanaklar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca basurılır ve ilgili yerlere dağıtımını sağlar.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce Türkiye’de üretilen veya ithal edilen tütün ve tütün mamüllerinin altı ay süreyle 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şart aranmaksızın satışlarına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası gereği ayrı yer tahsişi, 3 üncü maddede yasaklanan reklâm panolarının kaldırılması ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği yazılacak ve asılacak yazılara ait işler Kanunun yayımından itibaren bir ay içinde yerine getirilir.

*Yürürlük*

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

*Yürütme*

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

